

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Salyangozlar Sandalyeler Bulutlar

Deniz
Karanfil

© 2018, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Ocak 2018, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Editör: Faruk Duman

Düzeltili: Mert Tokur, Aylin Samancı Elmasdağ

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 31900

ISBN 978-975-07-3659-9

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

DENİZ KARANFİL SALYANGOZLAR, SANDALYELER, BULUTLAR

ÖYKÜ

DENİZ KARANFİL, 1986'da doğdu. Öyküleri, şiirleri, etimoloji çalışmaları ve eleştiri yazıları çeşitli dergi ve fanzinlerde yer aldı. 2012 yılında Cemal Süreya Şiir Ödülü'nü aldı, yine aynı yıl başka bir dosyasıyla Turgut Uyar Şiir Ödülleri'nde üçüncü oldu.

Ablamın aziz hatırasına...

“... çok uzak bir bahçede sallandım
tahtadan bir salıncakla,
hâlâ hatırlıyorum ılık bir sis içinden
o yüksek, kara ağaçları.”

Osip
Mandelstam

Çeviri:
Cevat Çapan

İçindekiler

Gelseniz	15
Bulut	19
Suya Anlat	25
Sinek Esmâ'nın Cenaze Merasimi	29
Düşgezenlerin Son Kışı	31
Sandalye	37
Gece Gece	41
Küçük Bir Ölüm	45
Hep Ev	47
Salyangoz	51
Acıdan Önce	57
Beceri Eksikliği	61
Kalan	65
İki Boş Zaman Meleği	69

GELSENİZ

Rabia Hanım, Çamurluçeşme Sokağı'nın kör delisi. Bir ekim akşamı Boğaz'ın lodosuyla başına ağan ıııklı reklam tabelası, ferini aldığından beri gözlerinin, elinde hep bir torbası Haseki'den Kocamustafapaşa'ya kadar bütün sokakları gergef gibi dokur, gerisingeri dönerdi günbatımına yakın. Ama bir gün anlatılana bakılırsa –tımarhaneden geri getirildiğı günün ertesi olacak– denize yürümüş. Çamurluçeşme'den aşağı, Samatya Meydanı'nı atlayıp üzerinden geçen tren yolunun betonlarının neye benzediğini düşleyerek, elinde ne bir değnek ne bir el, sadece o bez torba, karın sisin içinde aşmış onca yolu, yürümüş dalgakıranlara vuran sulara doğru. Dün bulup getirdiler cesedi. Torbasını, ayakkabılarını, saatini ve küpelerini deniz almış. Bugün gömdük. Çocuklarının yüzünde işlenmiş büyük bir günahın çirkinliğı vardı hüzünden çok. Eve varıldığında kimse birbirine bakmaya cesaret edemiyordu. Ağlayan yoktu. Birden, "Yok," dedi büyük oğlu –böyle durumlarda konuşmalar birden başlar ya zaten hep– "suya kayıp düşmüş, yürümemiş." Bunu söylerken sesinde bir haberdarlıktan çok, temenni vardı. Kimse konuşmadı bu sözlerin ardından cenaze evinin kalabalık ve geniş salonunda. Hatta öyle bir sessizlik ki kimse nefes alamadı bir süre. Ne ki sonra koca

maviş gözleri, çilli yüzü ve sıkı gövdesiyle bir kızcağız daldı içeri koşarak, gözlerini kırıştıtırıp tül gibi gerili zamanı yırtarak, "Babaannem bana bunu yazdırdı," deyip elindeki kâğıdı salladı, kalabalık merak ve heyecan içinde kıpırdarak ve hep birden çocuğun gözlerine bakarak tek laf etmeden oku dedi. Kızcağız bir ilkokul sınıfının önünde hayat bilgisi ödevini okur gibi duraksız, düzensiz, tek nefeste ve dümdüz bir tonda okudu:

"Küçüktüm, kapı kapandığında uyku başlamazdı. Karanlıkta çok beşiği vardı zamanın sallanırdım. Küçüktüm ya aldırılmaz sanılırdım. Acıyı biçimsiz bir nesne, karanlıkta yitip dönen bir sis anlardım sezemezdim hiç gündüzleri.

Ta ki bir gece kırmızı bagajına bir arabanın, torba torba salyangoz, torba torba kurbağayla beraber koydular beni. Vardığımızda sabah olmuştu, döküldüklerini gördüm orta yere, süründüklerini gördüm. Birbirlerine sarıldıklarını, birbirlerinin üzerinde gezindiklerini. O pazarderinde insan sesinin acıyı ezdiğini, hakikatli acıların sessizliğini ve aydınlıkta belirliğini.

Narın dağıldığını öğrenmişim, otun yandığını da. Lakin Allah'ın çoğumuzun üvey annesi olduğunu, duymayan babası olduğunu orda öğrendim. Cehennemin soğumuş bir ocak, cennetin ayrık sarmış bir bahçe olduğunu orda gördüm.

Küçüktüm kapı açıldığında bilmezdim neresinden başlayacağını dünyanın. O gün bıraktım zamanın iplerini, durmadan suya düşen mürekkebe öykündüm. Karınca'nın güleceğine, kelebeğin tren yolculuğuna –hani geçerken yulaf tarlalarının içinden aynı kokuları getiren yel tesadüfüne– karpuzla kavuna bürünmüş yaza.

Lakin bu sefer de beni öylece aldılar. Bir kapıdan boz duvarlı o odaya soktular. Ellerile kendini derleyen kızlar vardı, derlenip toplanmaktı oynadıkları. Oturdum orda

birkaç harf i içe yazdım. Karıncanın incelttiği toprak için bir daha yazdım, aldım cebime koydum sonra hiç kullanmadım. Öğrendim, hiç kaybetmezmiş anlamsızlık.

şimdi ordan kalma beni, her şeyi toplayıp götüren traktör seslerini, akşam vakti bağrışmalarını, pencerede evlerini omuzlamış kadınları ağırsalar o dut ağacının altına da yeşerene dek kuruyan dallarımız, ağlasak. Gelmezler mi?"

ocuk; yazdığında da okuduğunda da hiçbir şey anlamadığı bu mektubu bitirdiğinde, kıvılcım gözlerine uğrayan bütün bakışları savuşturmak içindi belki, tavana dikti bakışlarını. Artık ağızdan çıkacak tek kelimenin dahi bir gk gürültüsü yaratacağı salondaki diğer herkese yere indirdi. Bu üstesinden gelinmez nı blense amurlueşme Sokağı nın kr delisi Rabia Hanım ın oğlan torunu oldu. Akülü arabasının üzerinde cızırtılı şarkılar çalan müzik kitabı kucadığında salona daldığında herkes içine doğru bir oh çekti ve çocuğun yarattığı bu ele geçmez fırsatı kaçırmadan, kimisi cenaze evi sakinlerine son bir söz dahi söylemeden kaçarak uzaklaştı salondan. Akülü araba salonda ikinci turunu atarken, l evinin salonuna birikmiş ne varsa nesneyi zorlayan, hepsinin üzerini örtmüştü bile cızırtılı şarkı sesleri.

BULUT

Şimdi siz onu şu üstüne başına sıçramış taze çimen yaprakları içinde, belediye üniformasının içinde, eli yüzü çim makinesinin yağı kiri içinde, ortalığı saran ter kokusu içinde, kafasında şapkası, ağzında sigarası, ikide bir sıvazlayıp durduğu kır bıyıklarıyla öylece oturur gördüğünüzde, “Bu muymuş yahu o çocuk,” diyebilirsiniz. Haksız da sayılmazsınız. Hani ben de gözümle görmemiş, kulağımla işitmemiş olsam böyle bir şüpheyle durur bakardım.

O zamanlar bu adam on yaşlarındaydı, gününü dere kenarlarında kurbağa kovalamak, keklik beslemek ve akşamları dayısının kanada kavaklarıyla çevrili bahçesinde masallar dinlemekle geçirirdi. Hem öyle masallar ki Bremen Mızıkacıları’na Yılmaz Yerindedurmaz diye birinin yârenlik ettiği, Hansel ve Gretel’in babalarına, “Tak, tak, tabacık bizi aldatan babacık,” diye sitem ettiği, yusuflukların karıncaların helikopteri olduğu, zor zamanlarda onları diledikleri yerlere götürdüğü masallar. Uzun kemikli parmaklarını birleştirip yüzünden hiç eksik etmediği, hafif ağarmış sakallarından dökülen, gülüşüyle dayısının, coştukça coşup ekledikçe ekleyip ballandırdığı bu masalları dinledikten sonra hayaller içinde yorganın altına girdiğinde düşlerinde gezmediği diyar bırakmazdı.

İşte böyle akıllı bir karış havada dolandığı günlerin bi-

rinde yemlerini vermek için gittiği keklık kümesinin dibinde bir küçücük bulut buldu. Önce anlayamadı ne olduğunu, baktı durdu. Elini uzattı apak kar gibi bulutun içine soktu, yaz gününün su serinliğini duydu. Bulut uykusundan uyanmış gibi sıçradı, yükseldi tepesinin üstünde. Öyle tuhaf kıvrımlarla şekiller çizerek yükseliyordu ki keklıklarına dadanan alıcı kuşların bir inip bir kayboluşu bile hiç kalırdı yanında. Aklını azıcık toplayıp şaşkınlığını atınca hemen altına bir taş çekti oturdu, gözden uzaklaşana kadar seyretti bulutu. Günbatımına yakın artık gök kızarmaya başlayınca eve dönme vaktinin geldiğini anladı ama her adımda bir belki tekrar görebilirim umuduyla arkasına dönüp kümesin üstündeki göge bakarak evin yolunu tuttu. Aklının bulamacında kendi kendine sorduğu sorulara cevaplarla yetişmeye çalışıyordu. Neden inmişti aşağı? Canı mı yanmıştı? Uyandırmış mıydı yoksa, ondan mı öyle kaçmıştı? Konuşur mu? Kimseye söylemeli mi? Belki dayıya...

Dayısına gitmedi o gece, uyuyamadı da. Göğün nelerinde geziyordu kim bilir? Bulut olmak vardı dünyada; ayı, güneşi gezmek.

Sabah, hayatının ilk uykusuz geçen gecesinin sabahı, belki kendini en zinde bulduğu sabah. Çabucak yüzünü yıkadı, elbiselerini giydi, kimsenin seslenmesine gerek kalmadan kahvaltı sofrasına geldi, hatta annesine yardım bile etti. Tuhafılığı babası sezer gibi oldu ama pek oralı da olmadı. Göğsü bir karınca yuvası gibi kaynayıp duruyordu. Toparlandı, evin arkasındaki kümese doğru yürüdü. Yaklaştıkça gözlerini yere indirdi, yanına varmadan bakmak istemiyor, heyecanı ve umudu son âna kadar sürsün istiyordu. Kümesin kapısını artık ayaklarının dibinde bulunca kafasını kaldırıp yan tarafına baktı. Orada öylece duruyordu bulut. Dedesi ölmeden evvel beraber sazan tutmaya gittikleri ırmağın çavlanından dö-

külen suyun renginde gövdesiyle, yine aynı yerde. Bu defa yaklaşmadı hemen, geriye doğru çekilip oturdu toprağa, kımıldamadan duran bu acayıplığı iyice ezberledi. Daralıp genişleyen girintiler ve çıkıntılar yaratan çizgiler, gövdesinde maviye hatta kıvıllığa çalan renklerle dolu küçük bölgeler... Sonra dayanamayıp yaklaştı, elini azıcık değdirdi, bir anda kuş ürkekliğinde fırladı bulut, yükseldi. Ama bu defa öyle delirmiş gibi kaybolup gitmedi. Asıldı kaldı göğün yüzünde. Ağzı açık izlemeye koyuldu çocuk. Yükselip alçalıyordu bir sokak lambası mesafede bulut ve sallanıyordu da, rüzgârda sallanması gibi beyaz bir örtünün. Kollarını havaya kaldırdı konuşsa hiçbir şey anlamayacağını düşündüğü buluta elleriyle, gel işareti yaptı gülümseyerek çocuk hevesiyle. Bulut bir-iki sallandı durdu sonra yükseldi köyün üstüne ve uzaklaşmaya başladı. Kaybetmemek için gözlerini hiç ayırmadan düştü peşine. Görünür yükseklikte uzaklaşıyordu köyden, o an duraksadı, bulut hâlâ görüş alanındaydı fakat içinde kötü anların iç sıkıntısına benzer bir şey duydu, neden sonra koşmaya başladı nefes nefese, sapsarı yaz günlerinin saydam gecelerinde arkadaşlarıyla çıkıp ova köylerinin ışıklarını izledikleri, ona uçsuz bucaksız suları düşündüren tepeye çıktı. Bulut alçaldı, öyle alçaldı ki çene hizasına geldi durdu. O günden sonra çocukla bulut, sırtında dönüp durdular köyün birer gölge gibi, akşamları kaybordu bulut, evine döndü çocuk.

Ve bu acayıplik çabuk dağıldı köye. Bir maraz uğradı sandılar çocuğun aklına, deli gibi dönmesini koyamadılar bir yere. Soruldu söylemedi, şehre indi doktorlar bir şey demedi, köye çıktı kurşunlar muskalar işlemedi. Her fırsatta çıktı o tepeye ve her çıktığında bekler buldu arkadaşını. Bir hayalin ardından mı, bir sırrın peşinden mi düşündü durdu annesi. Deli oğlunun eve her gelişinde yaprak gibi solan yüzüne baktığında Semerci Ali,

içinde kinden başka bir şey ve dilinde küfürden başka bir nasihat üretemedi.

Duramadı sonra, gizlice düştü peşine oğlunun, durmadan göğe bakıp neşeyle koşan çocuğu öyle yadırgadı öyle hayvani buldu ki, bir silahı olsa o an bir tavşanı arka ayaklarından saçmayla vurduğu gibi vurup can çekişmesini izleyebilirdi. Ayıpladı sonra kendini tövbe istiğfar etti, göğe döndü yardım diledi Allah'tan, işte o an kafasını bir defa daha kaldırdığında küçük bulutun oğluna doğru yaklaştığını fark etti. Çocuğun ona dokunduğunu onla koşuşturup durduğunu gördü. Akşama kadar gezdi gizli gizli dağ bayır onların ardından.

Semerci Ali ömrünün bu en tuhaf zamanını, evin yolunu tüketirken süzdü zihninde saniye saniye ama ne bir deli sersemliğiyle ne de bir çocuk neşesiyle... Karısı kapıyı açıp onu yıllar önce yüzünden silinip yitmiş olan gülüşüyle gördüğünde afallayıp durdu öylece. Karısının bu efsunlanmış gibi bakan yüzüne bir öpücük kondurdu ve salondaki sedire sigarasını yakıp oturdu, beklemeye başladı.

Daha karısına hiçbir şeyi doğru dürüst anlatamadan oğlunun girişini sezip ayaklandı karşılamak için. Çocuk bu deliliğinden vazgeçmesi için köyün yarım akıllı bekçisinden bile saatlerce öğüt dinlediğinden aynı durumla karşılaşacağını hesaplayarak üzerine gelen babasını bertaraf etmek için yüzüne o konuşmamaya kararlı ifadesini astı ve geçip oturdu sedire. Semerci Ali dikilip evin ortasına üç kişilik meclisi açtı. Anlattı bir bir olanı biteni. Kadıncağz önce bu deliliğin bulaşıcılığından gayet emin bir şekilde, "Eyvahlar olsun!" diye bastı feryadı. Sonra da artık iflah olunmaz salgından kaçıp kurtulmak için kapıya attı kendini. Semerci Ali karısını kolundan yakaladı, her şey yolunda gidiyordu, aklında dolanan fikrin gerçekleşmesi için daha iyi fırsat olamazdı. Karısının direnen kolu avucunda dönüp çocuğa şaşmaz bir tonda, "Bu-

lutu ahıra getir," dedi. Çocuk parçalanmış, yayılıp bütün havayı kaplamış öfkeyi soluyarak, hayır diye başını salladı. Adam, "Annen ikimizi de deli sanıyor, getir o da görsün, gitmesini engellemiş olursun," dedi. Çocuk direndikçe direndi, sabah onunla beraber gelirse görebileceğini söyledi. Semerci Ali karısını bir göz işaretiyle ikna etti. Kadın bu adamın her göz işaretinde hiçbir şey anlamamış olduğu halde kocasının aklından geçenin ne olduğuna dair hiçbir fikri olmadan hep yaptığı gibi çocuğu ikna etti bulutu ahıra getirmeye.

Boşluğu ancak içinde bir sızı olarak duyabildi o sabah. Kocaman bir sızıyı sürüyüp götürdü tepeye. Bulut hep uzağa gitmeye çalıştı o hep köye çevirdi yolunu. Tenha, sakın köy sokaklarını başı eğik geçti ve durdu ahırın kapısının önünde. Bulut kapının önündeki armut ağaçlarının üzerinde... Kapıyı açtı ahıra girdi, bulut yaklaştı kapıya, elleriyle git işareti yaptı, bağırdı kaç diye ama girmişti ahırdan içeri ve babası kanatlı kapının ardından fırlayıp bir sinek hızıyla kapıyı kapattı bulutun üzerine. Ağlamadı çocuk, ama nefretin sarmaşık gibi dolanışını gövdesine, sessizce bekledi.

Semerci Ali yoksulluğun haklı kurnazlığıyla hiç vakit kaybetmeden köyü bir debdebeye verdi. Ömrünün çoğunu yarım karın geçirmiş biri olarak bu tepilmeyecek fırsatı planlamıştı zaten daha ilk gördüğünde bu bulutu. Herkes ahırdaki bulutu konuşuyordu artık. Bütün köy bulutu görebilmek için adam başı on lirayı gözden çıkarabilirdi. Öyle ya, merak, birinin anlatmasıyla daha da önü alınmaz hale gelirdi. Daha ertesi gün ahırın kapısına yığılan köylüyü gördüğünde ticari zekâsını bir kere daha takdir etti ve paraları toplamaya başladı. Gelenlerin kimi bulutla konuşmak istiyor kimi dokunmak, kimi elindeki değnekle dürtüyor kimisi tadına bakmak, bulutsa o köşeden o köşeye kaçıp duruyordu.

Mesele dallandıkça dallanıyor civar köylerden traktör römorklarına doluşan kadınlı erkekli gruplar köye bulut görmeye akın ediyordu. Her gelen kendi eğlencesini getiriyor, köy meydanı yıldızlı yaz akşamının altında bir Çingene panayırını andırıyordu. Semerci Ali parayı topluyor karısı sırayı düzenliyor, hatta gelenlere ayran ikramında bulunması için günlüğü 30 liradan iki kadın bile çalıştırılıyordu.

Bir rutine dönüşen bu hal bir aya yakın sürdü. Çocuk odasından çıkmıyor, hayatta kalacak kadar yiyor ve içiyor, tek kelime etmiyordu. Ama bir akşam, ayın karşı tepedeki ağaçların arasından penceresine vurduğu bir akşam, çocuk çıktı odasından ahırın kapısına geldi. Babası ahırın kapısına çektiği sandalyede oturmuş bu kârlı işletmeye yapılacak olası bir saldırıya karşı her geceki nöbetini tutarken, gözleri kan çanağı, dişlerinin arasında adeta bir jilet gibi dolaşan kinle kapıyı itti çocuk. Semerci Ali bir telaşla oğlunun peşinden girdi ahıra ve bulutun kaçmasını engellemek için kapıyı kapattı. Bulut çocuğu görür görmez o ilk günkü deliliğiyle vurup durdu kendini duvardan duvara. O zaman, bu içinden çıkılmaz kaosu yırtıp atmak için adam, hıçkırıklar içinde ağlayan oğlunu ahırdan sürüklemeye çalışırken sezinleyebildi her şeyin bittiğini. Ve birden bulut, bir kurşun külçesi rengini ve ağırlığını aldı, düşüp kaldı ahırın ortasına boğuk bir sesle. Adamcağız ahırın ortasında bulutun ve oğlunun arasında kalakaldı. Açtı ahırın kapısını boğulmamak için, ayın ışığı aralık kapıdan sokuldu içeri.

Çocuk ancak görmüş geçirmiş bir adamda görülebilecek bir vakarla çıktı ahırdan. İçeriden bir urgan aldı, yerde yatan bulutun ölüsünü hayvan pisliklerini temizlemek için yapılan kanaldan sürüyüp çıkardı evin önüne...

Sonra dayısının yolunu tuttu kuru ot kokularıyla ferahlayan gecenin içinden.

SUYA ANLAT

Öğleüzeri. Her zaman yaptığı gibi çok beğendiği ahşap konağın önünden geçip denize akan sokaktan aşağı sallandı. Cami kapısının önündeki kaldırımında dört çocuk oynuyordu. Kız elindeki bisküvileri duvarın üzerine dizmiş bekliyor, oğlanlar sağdan soldan topladıkları kâğıtları kıza uzatıp "sihirli pastalar"dan istiyorlardı. Kızın ayaklarında mavi naylon ayakkabılar vardı, alt sokaktaki Çingeneler bunlara çedik derdi. Çediklerin üzerine düşen ışık gözünü aldı, güldü.

Karnı açtı, bakındı. Karşı nalburda çalışan Nihat eski arkadaşıydı, yemek ısmarlamasını isteyecekti. Dükkân kapısının önüne geldiğinde, daha önce defalarca yaptığı gibi –parası olmadığını bildiği halde, belki bu aranın- dan durumu fark eden arkadaşı cümleler kurup ezilip büzülmesine izin vermeden yemeği hemen söyler diyeceplerini yokladı. Nihat kapının önüne geldi, bir süre arkadaşına baktıktan sonra, "Yusuf bir buçuk ciğer yap, ayran da getir," diye seslendi, istiflemeye çalıştığı kablo- ların başına döndü. İçeri girdiğinde artık hiç yabancı- sı olmadığı metal ve plastik kokusunu aldı. Bu kokunun ağzında bıraktığı tadı çocukluğundan bir yerlerden bili- yordu fakat anımsayamadı. Yemeğin gelmesini beklerken yerde duran kutunun içindeki ingilizanahtarlarını karış-

tırmaya başladı, ceketindeki düğmeyi kavrayacak anah-tarı bulmak için hepsini teker teker takıp deniyordu. Nihat'ın gözücuyla kendisini izlediğine emindi, ne yap-a-cağını şaşırdı. Tam o sırada yemek geldi. Ayrarı ve tabağı alıp hep yaptığı gibi köşedeki küçük masaya geçti. Gar-son çocuk parayı alıp çıkarken ayaklarına baktı, pantolo-nu oldukça kısa, çoraplar sa uzun ve ayrı renklerdeydi, güldü. Yemeğı yedikten sonra arkasına baktı, Nihat hâlâ aynı yerdeydi, dizlerinin üzerinde secdeye çökmüş gibi kablolarla uğraşıyordu, ayaklarında eski bir çift sandalet vardı, topuklarındaki nasır yarıkları bıçakla açılmış gi-biydi. Beş-on saniye sonra göz göze geldiler, çıktı.

Denizden kaçan sokağı tırmandı, çocuklar gitmişti. Konağın bahçesindeki alev ağaçlarına baktı budanmış-lardı, kolunu uzatıp manolya çiçeğinin bir yaprağını ko-pardı, burnunda gezdirdi, nalbur kokusu ve ağzındaki o tat uçup gitti. Bir dergide afrodizyak etkisi olduğunu okumuştı, güldü. Sokağın başına geldiğinde eve gidip gitmemeyi düşündü karar veremedi, yürüdü. Bahçe ka-pısına yaklaştığında evin önündeki komşu kadınlar sağlı sollu açılıp merdiveni boşalttılar, kararsızlığını yenip ara-larından geçti, pembe eşarplı kadının dedikodu sırasın-daki laf yarışında geride kalmamak için kafasına yapıştı-rıp unuttuğu sakız güneşte eriyip yayılmıştı, güldü. Mer-divenleri çıkarken hepsinin onu izlediğinden emindi. İçeri girdiğinde kedi kapının önünde hemen ayağına dolanmaya başladı, irkildi. Dolabın kapısını açtı, birkaç turşudan başka bir şey yoktu, göz göze geldiler, ayağını tırmalayıp kesik sesler çıkarıyordu, banyo kapısını açtı keskin bir tıkanı kokusu vardı, çıktı. Kedinin de çıkma-sını bekledi. İki parmağını boğazına götürdü soktu çekti, soktu çekti öğürüp eşığın dibine iki kez kustu, ciğerler hâlâ olduğu gibi duruyordu. Kedi yemeğini yemeye baş-lamıştı, kuyruğı tatlı tatlı sallanıyordu, güldü. Mutfakta-

ki lavaboya doğru gitti, ağzını musluğa dayayıp yıkadı, manolya kokusu şimdi yerini kustumuk kokusuna bırakmıştı. Hemen yanındaki sandalyeye devrildi, suyu açık bırakmıştı. Suyun akışına daldı çıkardığı hışırtı arada bir bozuluyordu, gözleri doldu. Açık kapılardan somyanın üzerindeki yatağa ve yastığa baktı. Bir mezar örüntüsüyle bembeyaz duruyorlardı. Suyu döndü: "Tam altı aydır neredeyse her gece şu tuhaf mezarda, biri sarı biri yeşil iki kertenkeleyle kırmızı sokaklarından çıkıp bir kentin, bembeyaz bir köye varıyoruz, oturup damına mor bir evin, siyah bir göle düşüyoruz yosunları uzun. Ben o kertenkeleleri tanıyorum, ayağımı koparan vaktin ortasında yalnız onları seçebilmişim gözlerim." Artık yaşlar bıyıklarından ağzına kadar dolmuştu tuz tadıyla kendine geldi. Her zaman mutfaktaki bu sandalyenin yanında duran koltuk değneğine bir daha uzandı ama yine vazgeçti, ürküyordu bu tuhaf demirden, uzanıp yüzünü yıkadı. Kedi yemeğini bitirmiş, halının üzerine uzanıp bıyıklarını temizlemeye çalışıyordu.

Eğildi, sağ elini kedinin karnına kavuşturup kucağına aldı, kapıyı açtı. Kadınlar hâlâ merdivenlerdeydi, havayı kokladı, yazdı. Parmaklarını kedinin karnından çözdü, kapıyı var gücüyle kapattı.

SİNEK ESMA'NIN CENAZE MERASİMİ

... Benim de bir yetimliğim var tabii ama onu sonra yaşayacağım, baz istasyonuna ev ören kırlangıçtan trafik lambasına tüneyen leylekten sonra. Şunca hüznün içinde ışıldayıp duran kehanete bir baksana, bunca çentilmiş mecazı karayazıyı yalayıp yutsam da öyle bön bön izleyip duracağım dünyayı. Ama aldırmayacağım da bir taraftan buna, çünkü dansın ve taburelerin ortasından geçtim, rahlelerin ve kefaretlerin de...

Kadıncağızı bir minibüs bagajında indirdik köyüne, evine uyur yürüttük. Sandık ki yürünmüş yolların neşesi ölüm. Oğulları kızları toplandı başına, sayılmamış sayıları, salamadığı kuşları.

"Ben de bilirdim kırıp dökmeyi, ama dönüp dönüp kendine tünüyor bazısı. Öyleydim sıklıkla. Düşünsene filizdik sarı tüylüydük, anlamaz mesela konuşurken yama yapanlar. Kırışmaz katlanmazından, konuşarak doyanından kaçacaksın insanın ama o da zor. Bazısı sırtını yaslayarak bilir her şeyi farkına varamazsın..."

Sonra bir cecime sardılar ocağın dibinde, ağzının kenarında salyası sandık ki çabukluğu bedeninin ruhtan ölüm. Kocası geldi, kanı çekilmiş hevesleri, kardeşleri geldi içilmemiş bardak bardak suları.

"Benim cahilliğim mi? Bir kuş mübadelesinden dö-

nüyormuş gibi yaşayıp durdum. Savrula savrula. Konuşmak istedim, bağırdım çağırdım içimde hamurlaşmış kinle. Cümlelerim hazırды, kimini ben kurdum kimi başkalarından çalıntı. Konuştum önceleri sıra benimken, sonra öğrendim başkalarının yerine konuşmayı da.”

Kadınlar soydular kör bir odada belki ilk kez, eti kadınların ellerinde bembeyaz dipdiri, sandık ki ertelenmiş arzular ölüm. Akrabaları geldiler, başörtüleri. Komşuları saklanmış seveleri.

“Konuştukça yüzümün yarısı gündüz olurdu yarısı gece. Sonra hepten kayboldu bir gün. Durduğum yerde bir kurt kustum. Anlayamadım önce, etrafımdakiler kurt bu dediler, öğrendim.”

Uluorta kaynatılan sulara saklı gizli yudular, kasığından sızan suda kıpırdandı sanki dirildi. Sandık ki hül-yalara kaçmak ölüm.

“Kısaşı şu suyu suyla insanı insanla boğuyorlar. Oturup yolun sonunda karıştırsak bütün ayrıntıyı, çözüm-süzlüğü. Yıksak alnımızı biriken çakılına geçmişin ne çıkar nereye varır. Ama insan da ancak insanla temizleniyor işte.”

Herkes toplandı sonra. Çektiği gece perdeleri, erken ışıyan sabah, gücenik sayrılar, kuş evi mutluluklar. Aldılar taze toprağa belediler. Gözyaşına huşuya. Çekildi kadınlar erkekler yine başında. Anladık ki yitmekmiş ölüm.

DÜŞGEZENLERİN SON KIŞI

Göçün başladığından haberleri yoktu. Kış birden gelmişti o yıl ve kasım, en yaşlıların bile çenelerini kaşıyarak ya da gökyüzünü şaşkın şaşkın izleyerek kalakaldıkları bir sertlikteydi. Daha önce hiç yaşanmamış bir zamanın içinde geziniyordu tüm kasaba. Üç kedi bozulmuş tüyleriyle çömelmiş, duldalandıkları yerden kayısı ağacını fırdolayı uçan serçeleri izliyor, ulaşılmayacak bir hayalin açlığıyla bakıp adeta birbirlerini mantıklı olmaya çağırıyorlardı. Serçelerse ölümün keskin bir ayaz halinde gezindiği boşlukta sığınacakları çatılar kolluyordu. Ve insanlar bu hiç beklemedikleri afeti, palaspandıras bir toparlanma çabasıyla karşılıyorlardı.

Sema uykusundaydı ve her zaman olduğu gibi bir okyanusun üzerinde yürüyordu. Uzak bir kuşlar ülkesinin yolunu tüketiyordu yanında iki kurbağayla, hevenk hevenk muzlarla dolu gemiler geçip gidiyordu yanlarından, bütün evi çınlatan sesiyle sayıklayıp duruyordu. Onun bu hali, iki ay önce ölen babaannesine bakılırsa yakasına yapışmış iflah olmaz bir belaydı. Doğduğundan beri yanından ayırmadığı çocuğun, rüyalarında garip hiç bilmediği bir dilde sözcükler sayıklaması onu korkuturdu. Hep çatık gür kaşları, özenle taranıp ikiye ayrılmış saçları, buğday kavruğu yüzü, geniş alnı ve kocaman

gözleriyle bu çocuk ona Meryem'i düşündürürdü. Olsa olsa böyle biriydi kesinlikle. Ayçiçek tarlalarının uçsuz sarılığına bakan bir yamaçta kucagında uyuttuğu bir öğle sonrası fark etti ilk kez uykusunda konuştuğunu, aldırış etmedi pek. Sonra ne zaman başına varsa evhamlanıp geceleri, o anlaşılmaz dilde sakın, duru bir söyleyişle konuşur bulurdu çocuğu. Annesine babasına ne anlattıysa dinlemediler. Kalktı kurşuncu ninenin evine gitti. Bu kadın durmaksızın Allah'a yakaran, iki gözünün üzerine inmiş ak yüzünden el yordamıyla gezinen, sürekli ortalığı dinleyen ölümü uygun zamanda gelecek bir çağırılma olarak düşünen zayıf kambur biriydi. Tuhaf otlar kaynatır, tuz çevirir, üfler, en çok da kurşun döker ve gelenlerin gönlünden kopanla yaşayıp giderdi. O gün kapıdan içeri girip köhne rutubete karışmış baharat kokusunu ciğerine doldurduğunda, geri dönüp gitmek istedi ama torununun hali vazgeçirdi. Karşısına geçip anlattı olan biteni, yaşlı kadın ona ne bir dua öğretti ne şifa verecek bir bitki verdi, aklında tutması için bir ninni söyledi ve bunu sürekli çocuğa fısıldamasını istedi.

Ne söylersin kuş dillim nerelerde gezersin
Yağmur yağar güneş doğar buralara baksana
Başında bir dert mi var her bir şeyden geçersin
Kuşlar uçar çiçek açar buralara baksana
Nenni koca gözlüm nenni
Nenni sırma saçlım nenni

Eteğinde gezdirdiğin omzuna bindirdiğin
Nedir inilediğin nedir bilemediğin
Ellerine yük olan dizlerine çok olan
Başında bir dert mi var her bir şeyden geçersin
Nenni kara kaşlım nenni
Nenni buğday yüzlüm nenni

Kadın bu ninniye üç gün söyledi torununa ve öldü. Bir faydası oldu mu, olacak mı artık bilemeyecekti. Ama yazdan kalma bir eylül günü gömülürken torunu uyku-daydı ve bu defa buz üzerinde geziyordu kurbağalarıyla.

Kıyametin koptuğuna inanmaya bile başlamıştı bazı kasabalılar, kar ortalama bir insanın bel hizasına yaklaştığında. Yollar kapanıyor, el yordamıyla açılmış patikalar her gün yenileniyor, mecbur kalmadıkça kimse evden çıkmıyordu. Afetin başladığının dördüncü günü, kasabanın şehre bakan geniş vadisinin iki yanında yükselen sıra sıra tepelerin üzerinde daha önce hiç görmedikleri bulutlar gördüler. Daha doğrusu bu gördüklerini bulut sandılar ilk önce. Bu heyulalar, gri yağmur bulutu renginde, dağlar yüceliğinde, tortop dönen dört şeydi. Kasabanın üzerinde bir yaklaşp bir uzaklaşıyor, bir inip bir yükseliyorlardı. Kasabalı önce biraz telaşlanıp korksa da onlar için hoş bir eğlenceye dönüvermişti bu gökyüzü misafirleri. Kasabanın vadiyi en iyi gördüğü düzlüğe yol açıldı, odunlar taşındı el birliğiyle, meydan temizlenip koca bir ateş yakıldı. Seyir farklı fikir beyan edenlerin söyleşileriyle çaylı kahveli bir toplantı halinde sürdü. Kimisi bunun bir hortum olduğunu ve gökyüzünde döndüğünü söyledi, kimisi artık dünyanın eskisi gibi olmadığını bulutların bile acayipleştığını zaten bu erken ve sert kışın da bunun göstergesi olduğunu söyledi. Kimilerine göreyse bu havada biriken kardı ancak hep daha yukarılarda olduğu için görünmezdi, şimdi ise görünür bir alçaklıkta dolaşıyordu. Geceleri kimisi tüfeğini çıkarıp ateş etti, çocuklar taş attı, bu böyle altı gün devam etti. Yedinci günün sabahı kar hafifledi ve bulutlar dağılmaya başladı. Fakat o dört tortop heyula oldukları yerde bu defa hiç kımıldamadan duruyorlardı. Kasabalı meydana toplandığında bunların duru gökyüzünde top top dönen tüyler olduklarını fark ettiler. Bu tüy yığınları biraz daha

yükseldikten sonra meydana ince ince üst üste dizilen asma yaprakları gibi teker teker indiler. Kasabanın meydana konan dört tane tüy tepesi çağlar öncesinden kalmış birer eser gibi duruyorlardı.

Karlar erimeye, herkes normal hayatına devam etmeye başladı. Bu tepeler artık ancak çocukların oyun yeri idi, onlardan başka kimse bu tuhaflığa ilgi göstermiyordu. Ta ki şehirden gelen heyet kasabaya girene kadar. Afetin ve tüy toplarının gökyüzünde dönmeye başlamasıyla bir istila altında olduklarını sanan insanlar şehri boşaltmışlardı. Karın yarattığı türlü zorluklar içinde oluşan seferberlikle göçe başlamışlar, ülkenin başka şehirlerine her şeylerinden vazgeçip kaçmışlardı. Artık afet durup gökyüzündeki heyulalar görünürden kaybolunca göç dalgası durmuş, bu defa tersi yöne evlerine akın eden şehir halkıyla dolmuştu tüm yollar. Bu olup biten karmaşanın içinde şehrin uzağındaki kasaba unutulmuş ve ölüme terk edilmişti şehir halkının gözünde. İşte heyet kasabaya girdiğinde cesetlerle taş üstünde taş kalmamış bir yerle karşılaşacağını düşünüyordu fakat kasabanın meydanında gökdelenler yüksekliğindeki tüy yığınlarını gördüklerinde ve insanların buna hiç aldırmaz etmeden yaşayışlarına şahit olunca dehşete kapıldılar. Heyetin başındaki kişi daha kasabaya girer girmez yanındakilere dönerek, "Bu yığınları buradan kaldırın," dedi. Kasabalı ne kadar yalvarıp dil döktüyse de kararından vazgeçiremediler herifi. Tüyler etrafındaki her şey boşaltılıp ateşe verildi. Yanık tüy kokusu ve duman öyle dağıldı ki rüzgârla ortalığa, kimse doğru düzgün nefes bile alamadı üç gün, hatta kasabayı terk edip şehre göç edenler bile oldu bu her yere sinen kokudan kurtulamayacaklarına inanarak.

Sema uykusundaydı ve rüyasında okyanusları, çölleri, ormanları, buzulları gezip de evine döndüğünü gö-

rüyordu. Birdenbire mide bulandırıcı bir kokuyla uyandı ve sızan simsiyah dumanın korkusuyla ağlamaya başladı. Annesi koşarak geldi yanına, Sema, “Ninni,” dedi, kadıncağzı anlamadı ilk önce sonra düşündü ama bir türlü hatırlayamadı ninninin sözlerini.

SANDALYE

Kış. Gözden sızan, sıçrayıp duran hayal. Geçmiş zaman fotoğrafları, yüzde gerilen, olmadık anlarda insanın karşısına dikilen bulanık fotoğraflar, bir saniyenin ardından gelene eşit olmadığı, nesneyi başımızda parçalayan zaman. Ne korkunçtur insanın bulanık bulanık anımsaması bir hayali, yaşanmış da akılda kalmış gibi. Kış işte sayrılık hep ortalık...

Mırıldanıp duruyordu yaylanıp dururken ayaklarının üzerinde Zehra. Kar önce yağmurla karışık, ardından bulgur gibi, şimdiyse lapa lapa yağmaya başlamıştı. Üşümüştü ama evin netameli halinden iyiydi dışarıda olmak. Pişecek olan kestane, kaynayacak çaydanlık, sıcak kahve kokusu öylece dursundu. Tuhaf buluyordu hep, bu uyusukluğa olan hayranlığı.

Çekildiği tentenin altında ayağının dibinden akan suya baktı, tenteyle kaldırımın kenarından akan oluk paralel devam ediyordu. Ayağını oluğun ortasına koydu su birikip eski botlarının daha üstüne çıkamadan kenarlarından taşıp tekrar oluğa doldu, yalnız bir çikolata kabı yapışıp kaldı botlarına. Hoşlanmadı, savurup attı yola. Tabakasını çıkardı sigarayı düzgün sarabilmek için eldivenlerini de, sigarayı sardı, yakıp ilk nefesi alınca rahatsız oldu durduğu yerden, yola çıktı. Sarı badanalı, apart-

manlar arasında kaybolmuş şu evin sokağına gitmek istedi. Buraya yedi ay önce taşındığında ilk o ev dikkatini çekmişti. Sokağın tam ortasına denk gelen yerde arabadan anlayanların Bis dedikleri kırmızı küçücük bir araba dururdu, yine oradaydı. Camdan içine baktı, koltuklar küçücük tavan alçaktı. İnsan nasıl sığar ki bunun içine diye düşündü. Sigaradan bir nefes daha çekip attı, eldivenlerini taktı. Direksiyonda yeşil bir bez asılıydı ya da fular, anlayamadı. Cam oldukça buğuluydu, belki de daha yeni inmişlerdir arabadan diye düşündü, kaputa koydu elini bir sıcaklık duymadı. Ne inen ne de binen görmüştü yedi aydır bu arabaya, ne zaman geçse burada olurdu o kadar. Eve baktı pencerelerde kimse yoktu. Hırsız zannedilmek ürküttü. Aşağı yukarı bir metre yüksekliğindeki bahçe duvarına asılı saksılarda, bütün çiçekler kupkuru dallarında kar biriktiriyordu, bahçenin içinde sundurmanın altında epey yaşlanmış bir kedi plastik ayakkabılığın dibinde büzüşmüş kısık gözleriyle bakıyordu, yoksulluk elle tutulur haldeydi, neredeyse soluğu kesildi. İnsansızlık ve yoksulluk tuhaftı. Bir şeyler uyandı kafasında ama kavrayamadı. Gariptir bu eve de ne giren ne çıkan görmüştü ama içinde yaşayanların olduğu ortadaydı.

Kar iyiden iyiye bastırdı, telefonunu çıkarıp saate baktı. Çaresiz eve gidecekti. Kafasını kaldırdı, yüzünü göğe çevirip birkaç saniye durdu. Yüzü gözü dökülen karla ıslandı, kapalı gözlerini açıp önüne baktığında başı döndü biraz. Bu tatlı baygınlık hissinin, yazları gizlice köyün altındaki dere yatağının ağzına taştan çamurdan bir setle kurdukları gölde yıkanıp suya başlarını sokup nefeslerini tuttukları, çıkardıklarındaysa gülmekten ve düzensiz nefeslerden boşalan hıçkırıklardan sonra duyduğunun aynısı olduğunu fark etti. Üzüldü. İçinde saklanmak gibi bir şey duydu ama çabucak sıyrıldı bu duy-

gudan. Sözlerini bir türlü ezberleyemediği ama uydurarak da olsa söylemekten keyif aldığı bir şarkıyı mırıldandı. Eve çıkan sokağın yokuşuna kıvrıldı, ayağı kaydı düşecek gibi oldu ama dengesini sağlayıp tekrar önüne baktığında yolun hemen sağındaki evin bahçesinin önüne ne için yapıldığı belli olmayan yüksekçe beton çıkıntının arkasındaki mandalina ağacını gördü. O dahil mahalledeki –bilhassa çocuklar– herkes dadandığından alt dallarında ne yaprak kalmıştı ne meyve ama üst dallarda birkaç mandalina beyaz karın içinde parlıyordu. Niyetlendi ama uzanamayacağını anlayınca vazgeçti. Yokuşu çıktı, evinin karşısındaki boş arsayı geçiyordu ki tekrar arsaya dönüp baktığında ahşap ayaklı deri kaplı bir sandalyenin öylece durduğunu gördü. Arsaya atıldığına göre çöp diye bırakılmış olmalıydı. Arsaya girdi, yerler kuruyken mahallelinin kestirme olarak kullandığı patikadan devam etti. Kenarlarda karın altında hâlâ yeşil çimenler vardı. Sandalyeyi evirip çevirdi sapasağlamdı. Koluyla üzerine biriken karı sıyırdı oturdu. Üzerinde bi iki sallandı kıcıyla ileri geri yaylandı hiçbir şeyi yoktu. Önce tabakasını sonra eldivenlerini çıkarıp bir sigara daha sardı. Karşı pencereden bir adam alık alık yağın karın altında boş arsaya sandalyeyi çekip oturmuş keyifle sigarasını tüttüren Zehra'yı pencereye çağırdığı kadına gösterdi. Zehra güldü, kadın perdeyi çekti.

Aklına mandalinalar geldi. Sandalyeyi omuzladı, beton çıkıntıya koydu peşinden kendisi de atladı. Şöyle bir ölçüp biçtikten sonra sandalyeyi mandalinalara uzanacağı en uygun yere koydu. Çıktı birinci dalı eğdi ama ıslak yapraklar elinden sıyrıldı bu hareketle ağaçta biriken tüm kar ve yağmur damlaları boşaldı üzerine, keyiflendi. Heyecanla parmak uçlarının üzerinde dikildi ve mandalinaların olduğu dalı çekti, üç tane birden kopardı, biri betona düştü. İndi sandalyeden, düşeni alıp cebine koy-

du, birini soyup hemen yedi. Ağzındaki tadı hayatında ilk defa alıyordu, sanki ilk defa mandalina yemiş gibi. Öbür elindekini de soydu, sandalyeyi omzuna attı...

Zamanın uçtuğu zamanlar diye mırıldandı. Artık eve gidebilirdi.

GECE GECE

Çocuğun doğduğu günün ertesi, büyülü bir gece vardı, belli belirsiz yağan yağmurun ılıklığına karışan sesle dolu karanlık. Yorgun olması gerekiyordu, ama pencerenin önünde hiç gözünü kırpmadan, kendini aralık camı bulamayıp ahşap çerçeveye etrafındaki macunun sardığı camın dibine çarpan, vızıltısı odayı dolduran sineği izler buldu. Ne kadar olduğunu hatırlayamadı bu seyre başlayalı. Sonra pencereyi tamamen açıp sineğin çıkmasına yardımcı oldu. Dışarıda akıl almaz bir nefislik... Hışırdayan rüzgâr, sokak lambalarının ışığı altında parlayan otlar, yapraklar. Pencereden iyice sarktı. Aşağı bahçede kıpırtısız bekleyen yaşam. Karşıda tek tük ahlat ağaçları, küçük çalılarla yamaç... Buraların en güzel zamanında doğdu çocuk diye geçirdi içinden sevinçle. Kalkıp sobaya odun attı, sıcak uykunun içinde küçük kımıldanışlarını gördü karısının. Parmak uçlarında döndü yerine. Sarktı pencereden. Önce bir kedi uyuşuk uyuşuk dolandı bahçenin etrafındaki çitlerin arasında peşinden bir köpek huysuz, işkilli. Havayı soludukça uykuyla uyanıklık arasında tuhaf bir sarhoşluğun, sakın bir türkünün içinden geçer gibi bulandı. Boşluğu dinledi. Ses... Guguk kuşu... Ses... Eşek... Ses... Köpek... Ses... İnsan. İrkilir gibi oldu. "Hadi gelmeyecek misin?" Cevap vermedi. "Hadi

kaç saattir seni bekliyorum.” Aşağıya eğilip bahçeyle evin arasındaki yoldan gelen sesi, “Kimsin?” diye cevapladı. Zar zor seçebiliyordu yoldaki karartıyı bir kadın olduğuna karar verdi. Kimsin? Ses... “Hadi bekliyorum.”

Kalkıp üzerine bir ceket aldı. Sobayı iyice doldurdu. Yola çıktı, kimseyi göremedi. Bu bir tarafı kuşburnu ağaçları bir tarafı ısırgan otlarıyla çevrili yolu yürümekten ömrü boyunca keyif almıştı. Acele etmedi neşeyle mırıldanarak tüketti yolu. Bakındı tekrar ne bir kadın ne de bir karartı görebildi. Çeşmenin başına vardı, kenarına ayağını koyup eğildi bir avuç su içti oluktan. Onca yıldır burada yaşamasına rağmen hiç bu saatte dolaşmadığını düşündü köyün sokaklarını. Geceleyin, sabaha karşı herkes mi uyur kalırdı. Sessizliğin içinde kıpırdayıp duruyordu her şey. Yürümeye devam etti. Neredeyse unutmuştu kadını ama sonra neden dışarı çıktığını da anımsayarak tekrar bakındı etrafına fakat sahibinin dışarıda unuttuğu duvarın üstüne tünemiş tavuktan başka bir şey göremedi. Sarhoşluk hissi kaybolmuş gibiydi. Bulanık zihnini toparlar gibiydi. Sakin sakin devam etti.

Tozu toprağı kaldıran yağmur artık iyice yavaşlamıştı. Traktör tekerleklerinin derinleştirdiği iki çukur şeridi halindeki yolun kokusu yeniden aklını dağıttı. Bu halinin çocuğun doğduğu gece ve bu gece uyumamasından olduğunu düşündü fakat uyku en son istediği şeydi şu an. Hem bu akıl karışıklığının kime ne zararı vardı... Böyle kendi kendine verdiği birkaç telkinin ardından artık durduramadığı varma isteğiyle yürüdü.

Dökülmüş kerpiçleri ve yer yer delinmiş duvarlarıyla biçimsiz bir yapının önünde durdu. Eski bir samanlıktı burası. Yola getirilip boşaltılan samanı yabalarla savura savura attığı çok olmuştu buraya. Demir yabaların samana girerken çıkardığı hışırtyla ortaya çıkan ritme uyup yorulmak bilmeden savurmak... Ses... Fısıltılar. Delik du-

varlardan içeriye baktı bir şey göremedi. Dolanıp kapı tarafına geldi. Kapıyı itti, bir sürü oyuncak ve çocukla dolu genişçe alana daldı. Bir fısıltı biçiminde konuşan gülen çocuklar, girişine hiçbir tepki göstermeden oyunlarına devam ettiler. Boş tahterevallinin bir oturağına çöktü. Havaya kalkan diğer oturağa baktı. Hemen yanında iki çocuk daha önce hiç görmediği bir oyuna dalmıştı. Ellerindeki dallarla kazdıkları çukuru yine o dallarla kapatmaya çalışıyorlardı. Oyunun sonunda ne olacağını merak etti. Çukuru ilk kapatan çocuk ötekinin dalını aldı. İki çocuksa kardıkları çamurdan eşyalar yapıyordu. Onların bu halinden yayılan bir ürkü buldu içinde birden kalktı, çöken diğer kolun yere çarpışıyla çıkan sesle bütün çocuklar başını kaldırıp ona baktı. Eli ayağı çözüldü, huzuru bozmanın mahcubiyetiyle koşarak çıktı kapıdan. İçinde oluşan burukluğu kendi kendine geveleyerek atmaya çalışırken hızla birkaç sokağı atladi. Can havliyle yolun kıyısındaki iki yaşlı pelit ağacının altına geldi. Karanlıkta bir kertenkele korkup kaçtı otların arasına. Kollarını başının altına koydu, uzandı yere. Kertenkele dolanıyordu hâlâ çalılarının içinde. Kafasını kaldırdı, uza-yıp giden bu iki ağacın dallarında biriken damlaları seçmeye çalıştı. Bayram günleri karşılıklı bağladıkları iplerin arasına uzattıkları kalasla kurdukları salıncakta sallanışlarını düşündü. O tuhaf salıncağı kurmaya sabah erkenden başlarlar öğleye kadar zor bitirirlerdi. Sonra çocukça şarkılar söylenir ufak tefek düşmelere, kopan ipler ve kırılan kalaslara gülünür, karanlık oluncaya kadar eğlence devam ederdi. Hafif bir esintiyle yağmur yeniden başladı. Doğruldu oturduğu yerde. Rüzgârın içinde dolaşan gülüşmeler duydu, yönü tayin etti yürüdü. Dört direk ile yükseltilmiş üzeri taze ağaç dalları, etrafı çullarla sarılmış bir barakanın ortasında çırılçıplak insanlar buldu. Neşeli, sarhoş ve şehvetliydiler. Birbirlerinin gövde-

sinde kıvrılışlarını, kaybolup dönüşlerini izledi. İçeri girdi bir köşeye geçip oturdu. Ne bir davet ne bir selam vardı, kalkıp çıkarmaya başladı üzerindikileri. Çırılçıplak olduğunda herkesi giyinmiş toparlanır buldu. Sonra teker teker çekilip gittiler. Yerde dağılmış boncuklar buldu, alıp cebine koydu. Sabahın yaklaştığını bildiren horoz sesleriyle çıktı barakadan.

Kafasını kaldırmadan devam ettiği sokaklar boyunca çocuğu düşündü. Gelecekte ne yapacağını nasıl birisi olacağını falan değil, şu an dünyayı ne biçim bulduğunu... Yağmur artık sağanağa dönmüştü. Ceketini başına geçirip ilk bulduğu duldaya saklandı. Delik ayakkabılarına dolan suyu boşalttı, çorapsız olduğunu fark etti. Durduğu yer köyün meydanı gibi bir yerdi. Yaslandığı duvarın yanından geçen sokak eve gidiyordu. Canı sigara istedi yoktu, çıktı ayakkabılarını eline alıp eve giden sokağın tam ters sokağına doğru koşmaya başladı. Çıplak ayakları altında kayan çamura, tabanını kesen taşlara aldırmadı. Nefes nefese kapıyı çaldı. Pencereye baktı güldü. Kapı açıldı, girer girmez belinden sarıldı kadının üzerinde ne varsa attı. Islak ve sıcak. Her şey on dakikadan kısa sürdü. Giyindi, tek kelime söylemeden çıktı. Gökyüzü ağarıyordu. Eve geldi karısı uyanıktı, çocuk uykuda.

“Uyanmadı mı hiç?”

“Uyandı, az önce yeniden uyudu. Bu halin ne senin böyle?”

“Uyku tutmadı dolaştım.”

“Gece gece mi?”

“Gece gece...”

KÜÇÜK BİR ÖLÜM

Albay petunyaları eziyor, Turgutlu'dan Bekir ekmişti, anlar toprak işinden, çiçek cinsinden. Sabah akşam anlatır durur vapur dumanı, ekinezya, begonvil, zambak... Güneş şimdi yarıyor dağın sırtını. Albay petunyaları eziyor, uzmana kızmış olacak. Toprak yaz kokuyor, annem uyanmıştır saat altıya geliyor, erat uyanmadı. Çıldırdı albay, petunyaları eziyor. Keşke ben de hiç uyanmasam. Ben mi? Havancı Rahmi'yim burada, hiç atmayacağı toprakların içtimacısı, tek barut hakkını hep öte güne saklayan. Sivilde seyyarcıyım takı, toka, atlet, çorap... Pazarların az dışında. Ödenir mi belediyeye yer icarı, zaten yediğimiz ekmek... Tövbe estağfurullah. Boşalıyor şimdi kapılardan yeşil siyah bir demet, albay bıraktı petunyaları. Griye düştükçe güneş dudaklarım kuruyor, komutlar ayak sesleri tüfek tıkırtılarıyla zemini çınlatan korkunun sessizliği. Ben mi? Ben erken kalkarım çocukluktan beri Gültepe'den ta Şişli'ye yürürüm hem korkarım da hapisten, azardan, en çok da kendimden. Bitsin unutacağım; yüzleri, anları, rezillikleri.

Albay unuttu bile petunyaları Bekir'in gözbebekleri büyüdü iki kol ötemde, daha da incelmış sanki bilekleri, albay sövüyor ana avrat. Güneş, yardı çıktı dağı. Şimdi sol şakağımda sızı, şimdi Bekir'in buğday başağı yüzü

şimdi... Bekir hepimizden daha mı çok seviyor annesini? Belki de Nuran'ın kahverengi gözleri! Albay ne petunyaları ezebiliyor ne sövebiliyor artık ana avrat, gevşiyor sanki Bekir'in bilekleri. Kan, kasatura kayboldu albayın sol çenesi, onun gözbebekleri büyüyor şimdi, ağzı sanki kocaman gül yaprağı.

İşte erat kaldırdı kafasını sonunda griden kırmızıya, pembe ölüsüne bir de petunyaların. Ben mi? Ben erken kalkarım çocukluktan beri, alışkınım da küfür kıyamet evde sokakta hem bitsin unutacağım zaten, ne albayın çenesi ne Bekir'in gözleri.

HEP EV

Dün eve gittim. Annemlere. Benim gibi yaşayanlar için ev sözcüğü anlamını da aşıyor, varlığını da. Uzaktaki tüm yakınlarla, eve gittim dediğimde bunun o gece kendi evimde kalmadığım anlamına geldiğini biliyorlar. Demek istediğim şey sadece çamaşır suyu kokusu, yerli yerince dizili kavanozlar, düzen içindeki tabak çanak, temiz halılar, vitrin, kapı kollarına kadar sinmiş hijyen de değil. Ortalıkta gezinen uçsuz bucaksız çirkin ahenk, köşelere sinmiş huzursuzluk, yassı, sarılğan hüznün ve havada asılı zamanla kol kola gülünç uyumsuzluk. Birden her şeyden vazgeçerek ışığa uçuşan tozlarla oynamak isteği, ama pervazlardan sarkan ayıp.

Salondayım. Değişiklik yok. Yorucu ve durağan. Duvar da takvim, yapraklarında hadisler, o gün doğabilecek çocuklara konabilecek isimler, küssadan hisseli hikâyeler, alt sokaktaki fırın bastırmış. Tekli koltuğun ardındaki duvarda 20'ye 40 çerçeveli bir Ali portresi, yakışıklı, güçlü ve emin bakıyor. Koltukta Sultan Teyze, tesisatçının hanımı, Serap'ın annesi. Yüz kilo civarında bir toplam. Her gördüğümde yüzünde asılı duran, zihinsel engelle varan saf gülüş. Beyaz çiçekli başörtüsünün bir ucuyla alnından aralıksız damlayan ter damlalarını siliyor, bir yandan da elindeki lavaşın içine sığabilecek her

şeyi doldurarak ısıyor. Kanepede iki kadın oturuyor, birini ilk defa gördüm, mahalleye yeni gelenlerden olacak, kavruk yüzlü, kıkırdıyor. Benden küçük olacak ama eminim en az iki çocuğu vardır. Kürt. Diğer ilkokul arkadaşım sonra nedense aynı mahallede olmamıza rağmen aynı okullara gitmedik. Anahtarcı Tahsin'in kızı Nevin. İki ay önce beni Facebook'tan eklemişti, çocuklarının, aile yemeklerinin, çay toplantılarının fotoğraflarını paylaşıp kendinin olmayan şeylerle övünen yazılar yazıyor. 16 yaşlarındayken Bahri'yle yatmıştı. Sonra benle ve bir sürü başka çocukla mahalleden... Bakire olmadığı anlaşılnca 40'lı yaşlarda biriyle evlendirmişlerdi. Baktım diğer Facebook arkadaşlarına, benim dışımda kimse yok o çocuklardan. Annem yerde oturuyor, altında minderi, tekli koltuğa yaslanmış... Televizyona ve Ali portresine dönük. "Merhaba," diyorum, "Hoş geldin," diyor herkes, annem ayaklanıyor. Öpüyor sarılıyor, "Otur," diyor. "Rahatsız olmayın," diyorum Nevin'in gözlerinden kaçmaya çalışarak ve dizlerimden kafatasıma doğru yürüyen huzursuzlukla... "Otur oğlum bir şeylere yesene," diyor annem, yer sofrasını gösteriyor. "Aç değilim," diyorum, "yalnız çay alacağım." Boş bardaklardan birine alelacele bir çay doldurup odadan çıkmaya çalışıyorum. Nevin kek uzatıyor, annem başka bir şey. İçlerinden gözüme hoş gelenlerden birkaç tane alıp yan odaya geçiyorum, eskiden benim olan odaya.

Eric Cantona hâlâ duvarda, Cruyff da tam çaprazında... Aynanın etrafı ve masadaki küllük, temiz çarşaflarla her zaman taze yatak. Bırakıyorum her şeyi uzanıyorum. Sigara, Cruyff öldü kalemi çıkarıyorum cebimden yıpranmış badana izleriyle parçalanmış kenarına afişin, "Gerçek bir sanatçı, dâhi ve kahraman, ruhun bulutların üzerinde gezinsin Johan," yazıyorum, çok romantik... Kalkıp çayı içiyorum Nevin'in uzattığı üzümlü keki yi-

yorum, çok güzel. Bir ay daha almak için kapatıyorum kafamı dalıyorum salona. Annem menkıbeler anlatıyor yine, Hz. Ali diyor 40 er gücüne sahipmiş, Hayber'de bir savuruşta kılıcını kırk kâfirin kellesini birden alırmış. Yerde oturuyor altında minder, tekli koltuğa dayalı omzu, televizyon ve Ali portresine karşı, portrede değişiklik yok, salondaki herkes huşu içinde.

Yalnız televizyonda bir son dakika kırmızı sütün üzerinde, hangi ülkeye ait olduğu henüz belirlenemeyen bir uçaktan atılan bomba sonucu 40'tan fazla insan yaşamını yitirdi bilmem ne adlı küçük kasabada... "Anne," diyorum sıcak bardak yapışırken avuçlarıma, "anne, şuna baksana."

SALYANGOZ

Sokağın başına gelince, “Alkışlayın bakalım elinde domates torbasıyla dolaşan Selami’yi!” diye bağırmaya başladı, kafasından ensesine doğru yıkılmış, eskiden kırmızı olduğu anlaşılan ve önündeki Genel-İş Sendikası yazısı hâlâ okunabilen şapkası, bol, sarı pekmez rengi kadife pantolonu, sadece alttan birkaç düğmesi kapalı gömleği ve yakası sararmış atletiyile adam. Ortalığı kavuran bu temmuz öğlesi, ısınmış betonun ve kokan şehrin ortasında öyle bağırdı ki, sıcağın ve sıkıntıdan yorgun yorgun gezinenler bile kafasını kaldırıp o tarafa baktı. “Haydi durmayın alkışlayın...”

Ağa Camii’nin İstiklal Caddesi’yle Atıf Yılmaz Caddesi’ni dimdik kesen köşesi her günki rutindeydi. Simitçi, aşağıya doğru eski Deveaux Apartmanı’nın gölgesine dizilmiş olan sırayla üç gözlükçü tezgâhı, daha ileride çantacı, Mahyacı Sokağı’nı dönecek yerdeki artık akmayan çeşme. Fakat tuhaflik sabahtan başlamıştı bana kalırsa, kuru çeşmenin etrafında dolanan salyangozlar nasıl gelmişti oraya anlayamamıştım. “Belki cami bahçesinden duvarı aşmışlardır,” dedim. Karşı otelin güvenliği, “Öyledir abi bu sabaha karşı hafif yağmur yağdı neme çıkmışlardır,” diye onayladı. Çeşmenin boş yalağının içinde yavaş yavaş gezinişlerini, ıslak antenlerini ve

arada bir duraklayarak oynatıp durdukları başlarını, buralara öyle uzak hallerini gözleyip duruyordum. Söğüt gölgesiyle serinlemiş bir su yatağının çimenlerinde olmak yerine şehrin bu hiç yaşam belirtisi göstermeyen yerine düşmüş olmak. Başka bir tuhafılıksa, civarda daha önce hiç görmediğim başını bile çevirirken tıknefes olmasına sebep olan şişmanlığı ve çirkin esmer yüzünde birer açık yara gibi oynayan gözlerini görünce tedirgin olduğum, dilenciydi. Simitçi ile gözlükçülerin tam ortasına, kurduğu otağa çöker gibi canhıraş gelip yaslanmıştı caminin duvarına. Ağlamaklı, ürkütücü sesiyle kütük gibi şişmiş bacaklarını serdiği yerden, "Allah rızası için," diye inleyip duruyordu. Onun bu halinin verdiği huzursuzluktan, işte her zaman oturup geleni geçeni izleyerek sigara içtiğim, arada sırada işporta esnafının havadan sudan sohbetine dahil olduğum köşeyi bırakıp artık musluğu dahi sökülüp alınmış çeşmenin dibine tünemiş buldum kendimi.

Boğuk, anlaşılmaz sesler çıkararak sokağa girdiğinde herkes biraz sonra çıkacak tantanayı izlemek için kıpırdandı, adam çelimsiz vücuduna hiç uymayan çevikliği ve küçücük gözlerinden yüzüne yayılan muzip gülüşüyle çocuk gibi zıplayıp duruyor ve elindeki domates dolu poşeti çevirip duruyordu.

Salyangozların ikisi yalağın içinde ayrı yönlere ayrıldılar, birisi cami duvarını tırmanıyor diğeri yalağın yola bakan çıkıntısı üzerinde geziniyordu. Oturduğum yerden kalkıp sokağın başına yöneleceğim sırada, adam dilenci kadının önüne eğilip anlaşılmaz bir şeyler söyledi. Kadın ter içinde oturup kaldığı yerden kudurmuş gibi, "Kaybol lan başımdan deli piç!" diye bağırmaya başladı. Adam gelen bu karşılıktan aldığı keyifle kadına tekrar uzandı. "Alkışla kalk da Selami'yi, hadi yavrum alkışla," diyerek zıplamaya başladı. Gözlükçülerden bir tanesi so-

kaktaki günlük akışı bozan bu iki yabancının atışmasından hoşlanmamış olacak araya girmek istedi ama bu ortaoyununun sonunu merakla bekleyen simitçi onu sakinleştirdi. Dilenci kadın bir sağ koluna bir sol koluna dayanarak kalkmaya yelteniyor fakat bunda pek başarılı olamıyor ama neredeyse ağzına kadar girip anlaşılmaz laflar söyleyen herife edebildiği bütün küfürlerle karşılık veriyordu. Bağırışmalar izleyici sayısını artırıyor, İstiklal Caddesi'nin aylakları, bilhassa da şehri gezmeye gelip alık alık dolaşan insanları toplanmış şamatayı izliyordu. Bir ara adam elindeki poşeti kadının suratını sıyırıp geçecek şekilde savurdu, kadın bu harekete öyle sinirlendi ki önündeki para kutusunu eteğine boşaltıp herife fırlattı fakat bu güçsüz saldırıyı çevikliğiyle savuşturan adam, poşetinden çıkardığı domatesi kadının yüzüne yapıştırdı. Adamın sevinç çılgınlıklarına kadının feryatları, izleyicilerin şaşkınlık ve gülüşme sesleriyle caminin ezanı karıştı. Öyle bir kargaşa doğdu ki kimin ne söylediği anlaşılmaz hale gelmişti artık. Ortalık sakinleşip dilenci kadın eteğiyle yüzünü sildikten, üç gözlükçü ve bir simitçinin yardımıyla ayağa kalkıp caddeye karıştıktan sonra adam o ilk ünleyle, "Alkışlayın Selami'yi!" diye bağırdı. Bu abukluğun bir parçası olmak için can atan herkes ısıklar çalıp alkış tutmaya başlayınca adam iyice kendinden geçip kalan iki düğmesini de çözdüğü gömleğini fırlattı kadının kalktığı köşeye ve garip figürler çizerek oynamaya başladı.

Curcuna artık bir sokak seyirliğine dönüşmüş bütün acayıplığıyla devam ederken 13-14 yaşlarında hafif toparlak, kısa boylu, yanakları koşmaktan ve korkudan kıpkırmızı olmuş, nefes nefese bir kız çocuğu daldı kalabalığın arasına, heyecanla adama sarıldı. Bir taraftan yerdeki gömleği kaldırıp bir taraftan tuhaf bakışları öfkeyle savuştururken bir taraftan da koluna girdiği adama,

"Baba nolur yapma, hadi eve gidelim," diye yalvarmaya başladı. Adam kendinden geçmiş bir halde kızının yüzüne dahi bakmadan oynayıp duruyor, kızın kollarından güçbela sürüklediği tarafa değil, kalabalığa doğru gitmeye çalışıyordu. Kızcağız artık bitkin düşmüş halde kalabalığa dönüp, "Başka işiniz yok mu lan sizin şerefsizler!" diye bağırınca gözlükçüler taburelerine, simitçi tezgâhının başına, diğer insanlarsa caddeye dağıldılar. Kız babasının kuru gövdesini kollarıyla sarıp yalvar yakar sürüklemeye çalışıyor, adamsa dağılan kalabalığa elindeki domates torbasını sallayarak, "Alkışlayınsana be Selami'yi!" diye bağırıp duruyordu.

Salyangozlardan yalağın içinde kalanı hiç kımıldamıyordu. Hırgür esnasında arada dönüp bakıyor, hareket edip etmediğini kontrol etmeye çalışıyordum fakat hayvancağız tedirgin edici sabitliğini hiç bozmuyordu. Sonunda dayanamayıp kabuğundan tutarak kaldırıp avucuma aldığımda ölmüş olduğunu anladım. Güvenlik, "Nem olmazsa yaşayamaz abi bunlar," dedi. Ölü salyangozu ne yapacağımı bilemedim ilk önce, avucumda kalmakaldı. Sonra savurup caminin bahçesine fırlattım.

Kız adamı çeşmenin yanına kadar sürüklemeyi başarmıştı. Köşe boşalmış, adam sakinleşmiş gibi görünüyordu. Domates torbası hâlâ elinde sallanıyor, ikisi de terden sıırıslam boğuşuyorlardı yine de. Çocuk babasını eve götürmek zorunda olmanın mecburiyetini, güçsüzlüğün acziyetini, utancın ve hüznün ağırlığını artık kaldıramayan gövdesiyle son bir defa, "Baba nolur!" diye yalvararak var gücüyle çekiştirdi adamı ve bunu yapışıyla beraber ikisinin de kapaklanması bir oldu ısınmış parke yolun orta yerine. Domatesler kırmızı toplar gibi dağıldılar ortalığa. Kimse kaldırmak için yeltenmedi. Nasıl düştülerse öylece kalktılar. İkisi de hıçkırıklar içinde ağlayarak. Ve adam dağılmış domateslerin yuvarlanışını

görünce yaralı bir hayvan gibi bağıarak, bir karşı otelin duvarına bir caminin duvarına vurup durmaya başladı kendini. Kız çömelip oturdu çeşmenin kenarına, hemen salyangozun yanı başına.

Cami duvarını tırmanan salyangozun az yolu kalmıştı öbür tarafa geçebilmek için. Öbürü ise kızın eteğinin kenarından tekrar yalağa inmeye karar verdi.

Sakinleşmişti artık adam eli yüzü kan içinde yerden boş torbayı aldı. Kızının yanına geldi elini tuttu. Çocuk derin bir nefes alıp kalktı yerinden ama birden çaresizliğin verdiği saldırganlıktan olacak sıyrılıp adamın elinden, duvarı azıcık zamanı daha olsa aşacak salyangozu alıp var gücüyle vurdu kaldırırma...

Artık Sakızağacı'ndan bulvara indikleri zar zor seçilen bu iki yabancıнын ardından garip bir gülümsemeyle bağırdı simitçi, "Alkışlayın bakalım elinde domates torbasıyla dolaşan Selami'yi!"

Son kalan artık yalağın içine inebilmişti. Kaldırımında dağılmış kabuğun içinden sızan pelteye baktım. Güvenlik bütün olan biteni hiç kımıldamadan izlediği yerden yalağın içini işaret ederek, "Abi kalanı caminin bahçesine atalım, o bari ziyan olmasın," dedi.

ACIDAN ÖNCE

Babası yatağın başına dikildiğinde, daha uykuya dalmamıştı ama tam uyanık da sayılmazdı. Geceye karışacak olmanın en güzel ânında, kafasında dönüp duran yüzlerce şeyin içindeyken hızlıca dürtten babası sessizce: "Kalk Ömer, haydi!" dedi. Odanın ortasında sus işareti yaparak dikiliyordu. Annesinin bu hareketliliği nasıl karşılayacağını bildiğinden hiç konuşmadan hızlı hızlı giyin-di. Babası bu iş için özel hazırladığı, inşaatlarda tünel kazanların yeraltında kullandığı, bir çuvala sığabilecek boyutlardaki kazması ve küreğiyle avluda duruyordu şimdi de. Ona da küçük bir torba verdi. Eliyle yokladı bir ur-gandı bu. Gecenin ortasında hiç konuşmadan yürüdüler. Arada bir gökyüzüne bakıyor, okulda öğrendiği yıldızları tanımaya çalışıyor, bir yandan da babasının o hevesli delirmiş gibi adımlarına ayak uydurmaya çalışıyordu. Hö-yüğün tepesine çıktıklarında ay da tepelerine yükselmişti neredeyse. Hiç vakit kaybetmeden kazmaya başladı babası. Yığma toprak kazmaya çok az ihtiyaç duyuyordu, babası güçlü ve istekli gövdesiyle küreğe taktığı toprağı savurdukça Ömer bu gece ikisinin anlaşmış olduklarına emin oldu. Babası arada bir yoruluyor, sigara yakıp dinleniyor, ayın altında terden dumanlar çıkan gövdesiyle nefes nefese kalmış bir boğayı andırıyordu. Bu molalarda

kazmaya ya da küreğe sarılıp başına gelen işkenceyi birazcık kısaltabilmek umuduyla o da gücü yettiğince kazıyordu. Ay ışığının altında, ovanın ortasındaki höyüğün üzerinde bu iki insan bir dağın yamacına çıkılıp bakılsa yeryüzünde bir başlarına kalmışlar sanılabilirdi. Kazdıkça toprak kokuyor, koktukça serinliyor fakat gövdelerini basan sıcağı dindiremiyordu. Üzerlerinde don kalana kadar soyundular. Her şey öyle acele öyle hoyratçaydı ki birbirlerinin elbiselerini tepelediler canhıraş. Susuzluktan kuruyan tükürük damaklarını sarıyordu. Ömer uzandı nemli toprağa, terli sırtını saran serinlikle rahatladı. İyice derinleşen çukurun ortasından babası başını kaldırıp, “Ömer, kalk haydi. Urganı getir, bulduk mezarı,” dedi. Yarısı çukurdan atılan toprağa gömülmüş torbadan çıkardığı urganı uzattı aşağıya. Adam kazmanın düz ağzıyla kanırtıp kaldırdığı beyaz kapak taşının ortasından düğümledi urganı, yukarı çıktı. Ömer urgan elinde donmuş kalmıştı mezar kapağına bakarken. Babası, “Haydi asıl bakalım,” dedi. Urgan ellerinde, ovanın içinde susuz boğazlarından çıkardıkları iniltiyle ve ancak bir canı kurtarma çabasındakilerin özverisiyle kaldırdılar ölünün üzerinden taşı. Babasının urganı bırakıp mezarın içinde iskeletin başını ayrı yere, kollarını bacaklarını ayrı yere savuruşunu gördüğünde dehşetli bir korkuyla annesini çağırırdı. Çukurun içinden fırlayan kemiklerin kapak taşına çarparak çıkardığı boğuk ses doldu içine, çaresiz uzandı toprağın üzerine. Hava öyle ılık, meltem öyle narindi ki gözlerinden çıplak gövdesine dökülen yaşlar birer çakıl serinliğindeydiler. Adam darmadağın etti ölünün yatağını, bir yüzükle iki tane gözyaşı şişesi çıkardı, sövüp saydı. Yine bulunamayan servet, susuz, yorgun, korkudan titreyerek ağlayan bir çocukla koca yazının ortasında... Toparladı kazmayı küreği çuvala koydu, ganimeti ceketine sardı. Urganı çözdü taştan. “Ömer kalk haydi gidelim, ağla-

mayı bırak," dedi. Toz toprak içindeki elbiselerini geçirip üzerlerine, indiler höyüğün sırtından ve yine hiç konuşmadan yürüdüler bütün yolu. Köye gelir gelmez pınara koştular, kandılar. Avluya geldiklerinde kadını bir kütüğün üzerinde oturur buldular. Büyük bir acının yasıyla uykusuz kalanların ifadesi vardı yüzünde. "Şu halinize bakın. Allah belanı versin! Yetmedi çocuğu mu sürükledin peşinden şimdi de," diye kısık bir sesle yakasından tutup silkeledi adamı. İhtiyar kaynatasının da uyanmaması için. Adam eliyle itti kadını. Fakat kararlı gözlerle yaklaşıp ömrünün ilk tokadını yapıştırdı kadın herifin suratına. Ömer kavganın ortasında çuvaldan çıkan kazmanın sapını yedi gözüne ama hiç fark ettirmeden gidip yattı yatağına, kavganın ne kadar süreceğini merak bile etmeden.

Sabah kalktığında gözünden şakaklarına ve yüzüne yayılan şişliğin acısı bütün vücudunu sarmıştı. Tek gözüyle duvara gömülü ayna parçasında gördüğü şey yıllar sonra bile gerilmiş çizgileri, kırmızıdan mora oradan sarıya doğru çürüyen haliyle hep gözünün önünde kalacaktı. İçerisi boğucu bir gölgeyle doluydu, kimse yoktu ortalıkta. Kimseyi aradığı da yoktu ama içinde geceden kalan korku hâlâ geziniyordu. Odaya döndü, her tarafı toz toprak içindeki pantolonu görünce iyiden iyiye ürküttü. Pencereyi açtı, sıcağın kokusu genzini aldı. Beyaz karınlı bir yağmur kuşu kımıldanıp duruyordu erik ağacında. Azıcık rahatladı. Bir pantolon buldu oralarından, hemen giyip çıktı dışarı. Herkes tarlaya gitmişti belli ki. Avluda dolanıp durduktan sonra erik ağaçlarının gölgesine yattı. Uyuyup kaldı.

Uyandığında gün öğleyi geçmişti. Avluya geldi, anesini gördü. Yüzündeki yarayı saklamak için arkası dönük, "Sen tarlaya gitmedin mi?" dedi. Kadın plastik bir bidona erik dolduruyordu, "Hayır," dedi. "Akşam yola

çıkıyoruz, İstanbul'a döneceğiz." Ömer geceden çıkan sonucun bu olduğunu anladı. İçinde köyden kurtuluyor olmanın sevinciyle karışık bir istek belirdi. Eve girdi, bakınıp durdu. Sonra ocağın dibinden bir kibrit aldı. Anlamadığı bir heyecanla harmana çıktı, serili yulafın içinde oynayan üç çocuğa dahil oldu. Kibriti çıkardı cebinden, küçük bir ateş yaktı, sonra hemen ayağıyla söndürdü. Kısa bir oyun çağrısı ve yaktığı ateşin yarattığı heyecanla taktı peşine hepsini. Gece babasıyla yürüdükleri yolu bu sefer güneşin altında güle oynaya ve durmaksızın konuşarak yürüdüler. Höyüğün önüne gelip durdular.

O gün dört çocuk anızı yoldular, tınazın dibine öbek ettiler. Kaplumbağası, sıçanı, yılanı, türlü börtü böceğiyle bir âlemdi buğday tarlaları ovanın yüzünde, ateşe verdiler.

BECERİ EKSİKLİĞİ

Masanın üzerinde duran yarısı su dolu bardağı duvara fırlattım. Daha 11 yaşımızdaydık, hatırlasana. Ablam yorgun gözlerinde hep gezinen umursamazlığıyla kapı aralığından başını uzattı. "Sen ne istiyorsun bu çocuktan?" deyip mutfağa girdi. Dolaba koştum montu çıkardım, şu başlığı beyaz tüylü, kara, parlak montu. Kuşun ölüsünü ayaklarının dibine fırlattığım yerden aldım. Hâlâ o kırmızı koltukta, bastonu elinde, oturmuş ağzının içinden küfürler ediyordu. Kapıyı açtığımda ablam elinde kahve fincanıyla, "Nereye gidiyorsun?" dedi. Yutkundum, bir şey söyleyemedim. Sokağa çıkınca utandığımdan mı yoksa görenlerin beni tuhaf karşılayacağından mı bilmem, ölüyü monta sardım. İçimde ne biriktiyse döküldü o an. Böğüre böğüre, koşa koşa tükettim yolu. Aşağılara en aşağılara indim sokaklardan, istedimki bir kuyu olsun şehir. Dolanıp durdum gün batana kadar. Silik, önce kahverengi, sonra siyah şekiller halinde büyüyüp çoğaldı önümde nesneler. Korktum, üşüdüm. Açtım montu, soğuk ölüsünü kuşun kaldırımın kenarına koydum, montu giydim, ölüyü cebime soktum. Her işareti bir mucize bilerek cebimde cenazeyle dolandım ağlaya ağlaya, durduğum yerden evin yolunu kestiremeyeceğimi anlayınca nedendir bilmem o hurdahaş döşemesi çamsakızı kokan, serin, perdeleri yer-

lerde sürünen oda geldi durdu aklıma. Sadece pazar günleri öğleden sonra evde kimse yokken girebildiğimiz. Bir apartmanın girintisine sığınıp duvarın dibine işedim, oturdum bir zaman. Susadım, acıktım. Kalktım can havliyle tırmandım yukarılara yukarılara. Bahçe katı bir evin televizyon ışığıyla aydınlanan loşluğu içinde perdelerin aralığından duvarda asılı saati gördüm, yaklaştım dörttü. Elimi cebime soktum soğuk cansız tüyleriyle kaskatı ölü, telaştan unutmuştum. Gün ağarmaya yakın evin yolunu buldum. Yavaşladım, küçülttüm adımlarımı. Bir yılan gibi önümde kıvrılan yolda rüzgârın keskin bir bıçak gibi soyuşunu izledim karanlığı. Sonra eve nasıl gireceğimi düşündüm. Zili çalsam o da uyanırdı, uyanırsa kaldığımız yerden... Neyse ki sokağın başına gelince o küçük kalabalığı gördüm, balkon lambasının ışığı altında küçük adımlarla dolanan mahalleliyi. İçimi bir ferahlık doldurdu. Kalabalığın arasından şaşkın bakışlara hiçbir karşılık vermeden eve girdim. Kırmızı koltuk boştu, montu çıkardım dolaba astım. Ablam yorgun, umursamaz yüzüne birikmiş uykuyla gözlerini silerek yanıma geldi, "Hangi cehenneme kayboldun?" dedi. "Öldü mü?" dedim, "Evet," dedi. "Baston," dedim, "baston nerede?" "Koltuğun arkasına yasladım," dedi. Bastonu aldım koltuğa, hem de oturup bacaklarının arasında tuttuğu noktaya, bir ucu yere değecek şekilde koydum, tam belinin ortasından bir tekmeyle ikiye böldüm. Ablamın yüzüne bir gülümseme ilişti, "Kırdığın bardağın parçası ayağıma battı," dedi. "Olsun," dedim. Yanıma geldi, "Sen git benim odamda yat uyu, gelen giden çok olacak perişan olmuşsun şu haline bak," dedi. Montun cebinden ölüyü çıkardım bastonun parçalarıyla beraber uzattım, "Bunları da mezara koy," dedim.

Anlatırken parmağını çay tabağının kenarında gezdiriyor, eğik başındaki kısa diken diken saçlar yeni bu-

danmış servi yapraklarını andırıyordu, tuhaf bir gülme isteği dönüp duruyordu içimde. Kafasını kaldırdı, ancak doğru sözcükleri bulamayanların yapacağı bir hareketle sol elini çenesinin altından ensesine kadar gezdirip gözlerini yere düşürerek, "Sen cenazeye gittin değil mi?" dedi. Üzerinden 20 yıl geçmiş olmasına rağmen hâlâ doğru soruyu soramayacak kadar ürktüğünü düşünerek, "Evet," dedim, "ama ne bastonu ne de kuşun ölüsünü gördüm mezara koyulurken belki de ben kaçırmışımdır. 11 yaşımızdaydık hatırlasana," dedim. Güldü, sayısız acı dolu an etrafımızda karasinekler gibi dönüyordu. Eline uzandım, sonra vazgeçtim. İçimden, "Eskiden mutluydum," dedim. "Tadını hatırlıyorum, nasıl olduğunu biliyorum, nasıl olunduğunu da ama artık beceremiyorum."

KALAN

Görüntünün imgesi insanın belleğine hep olduğundan başka kazınıyor, en azından benim için böyle diyebilirim. Bir ânın parlayan fotoğraflar olarak bilince yerleşmesi ve olmadık zamanlarda küçük silik kareler halinde göz önüne gelmesi... Peşine düşmek o fotoğrafların öncesini sonrasını hatırlamaya çalışmak; ya bir yarayı deşmek için ya iyileştirmek için. Ya hiç değişmeyen, üzerinden ne kadar zaman geçerse geçsin aynı ânı hatırlatan görüntüler...

Hasdal Viyadüğü'nün dev ayakları altındaki belediye mezbahasında kasaptı eniştem. Etrafındaki kan ve dışkı kokusuna rağmen durmadan gülen bu kısa boylu göbekli adam bir cellattan beklenmeyecek tuhaf duyarlılıklarıyla hep şaşırtırdı insanları. Hayatı kesmek, doğramak, dağılan bağırsaklar, kopan baş ve ayaklar olsa da tüm hafta, cumartesi öğleden sonra önlüğüne bulaşan pisliği, elindeki önlükten daha kirli bezle silip işyerinden çıktığında oğlu Cafer ve benim için bir kahramana dönüştü. Eve gelir, duşunu alır, yemeğini yer, sonra da o pazarın gezi planını çıkarırdı. Ne kahveye gidip oyun oynamak ne evde oturup televizyon karşısında uyuklamak ne de başka şeyler, tek düşündüğü bizimle şehri do-

laşmaktı. Teyzemse bu durumu onun içindeki aylaklığa yorar, “Çocukları bahane edip kendin geziyorsun,” derdi. Teyzem anlaşılmaz bir kadındı, yani o zamanlar benim çocuk aklımla. Hep bir telaş içinde koşturur, telefonun sarı ahizesi elinden düşmezdi. İlkel kahkahalarını ve insanı yerinden oynatan bağırarak konuşmasını hiç sevmeydim, hep alaycı, kırıcı hali eve topladığı kadınlarla yaptıkları konuşmalarda baktıkları fallarda yüzündeki memnuniyetsizlik ifadesi yorardı beni.

Eniştemle aralarındaki iletişim teyzemin konuşması ve eniştemin başını sallaması üzerine kuruluydu. Birbirlerinden uzak durarak ayakta tutuyorlardı ilişkiyi ve sınırimi bu bir tür inkâr biçimiydi. Benim çocuk hayal gücümde hâlâ anlamadığım bir şekilde bambaşka çağrışımlara sebeptiler, eniştem karşı komşumuzun kapısının önündeki dut ağacını getirirdi aklıma teyzemse her yaz gölgesinde oturduğumuz bahçe duvarının yanında dikili direği. Pazar sabahları erkenden gelir bir köşeye oturur evdeki telaşeyi seyrederdim, eniştem sırt çantasını salonun orta yerine koyar sabah erkenden hazırladığı yiyecekleri, sulukları ve ufak tefek gereçleri doldurur, gittiğimiz yerlere has yiyecekler ve özel yerleri görebilmek için ödenecek ücretler dışında oluşacak her masrafı en asgariye indirmeye çalışırdı. Yola çıkma zamanı geldiğinde teyzem her seferinde aynı lafı ederdi neredeyse, “Hadi çıkın artık içimi daralttınız.”

Gezdiğimiz yerleri onun gözünden görürdüm. Çok uzak bir yerde olup okuduğu kitapta anlatılan yerleri kafasında kurmaya çalışan biri gibi ya da izlediği bir filmin yarattığı algıdan gördüğü yerleri tanımaya çalışmak gibi. Göbeğine kavuşturduğu tombul esmer parmaklarını çözüp işaret ettiği görüntü, ağzından dökülen sözcüklerle birleşip aklıma kazınırdı. İşte o son pazar gezisinde Üsküdar İskelesi’nden başlayıp, Kız Kulesi oradan Paşali-

manı, Paşa Korusu, Validebağ dolanıp dururken şimdi hepsinin bir mimik, bir sözcük, bir sayı olarak karşılığı hâlâ duruyor aklımın bir yerlerinde.

O tılsımlı mayıs günü geziyi bitirip akşam yakını mahalleye girdiğimizde eniştem her zamanki keyifli haliyle sallana sallana evine gitti, biz ise bakkala girdik dondurma almak için. Dışarı çıktığımızda hava daha kararmamıştı, kaldırımın kenarına oturup dondurmaları bitirdik, mahallenin bitmek bilmeyen curcunası içinde yorgun ve mutlu eve yürürken yanımızdan geçen Anadolu Pikap'ın arkasına dolmuşmuş aşağı mahallenin Roman çocuklarını görünce koşup binmek isteği oluştu bir an içimde. Cafer benim bu hamleme hiç tereddüt etmeden eşlik etti. Arkasına takıldığımız kasanın kenarlarından tutunup koşarken önümüzdeki çocuklar gülüyor, binebilmemiz için ellerini uzatıyor, bağırıp çağırarak bizi yüreklendiriyorlardı. Fakat araç gittikçe hızlanıyor hızlandıkça yere adeta sürünüp geçen yorgun bacaklarımız binmemizi daha da güçleştiriyordu. Hızlanan araç yolun düz kısmını bitirip yokuş aşağı kapandığında korkuyla bıraktım kasayı, bir-iki savrulup durunca Cafer'in hâlâ kasaya asılı olduğunu neredeyse ayakları başına vuracak şekilde koştuğunu gördüm. Korkudan çığlık atıyordu. Sonra birdenbire bıraktı kasayı, giden aracın peşinde yalpalayarak kaldırımına savruldu yere kapaklanıp yuvarlandıktan sonra, yol kenarındaki fırının kapısının önüne kanlar içinde düştü. Yanına vardığımda onu kafasından, yüzünden, dizlerinden sızan kan ve kesik kesik inleyişleriyle görünce, korkuyla enişteme koştum. Soluk soluğa apartman kapısından attığım çığlıklara pencereden bakarak cevap veren enişteme, "Cafer düştü her yeri kanıyor," diye bağırdım. Hantal vücudundan beklenmeyecek bir hızla koşuyordu. Fırının önüne geldiğimizde Cafer'i hastaneye kaldırmışlardı bile.

Hastane kapısından içeri el ele girdik, danışma masasının önünde birisi bizi alıp iki kat yukarı çıkardı. Odaya geldiğimizde Cafer'in gözleri açıktı. Babasını görünce gülümsedi. Sağ kol ve bacağı alçıdaydı. Yüzünün yarısı beyaz bir sargıyla kaplıydı. Onu öyle görünce ağlamaya başladım. Eniştem ağlamamak için dudaklarını ısıyor bir taraftan da başıma dokunuyordu. Gitti Cafer'i öptü. Ağır hastane kokusu içinde uğultular konuşmalar kafamın içinde dönüp dururken, oturttukları sandalyede uyuyakalmışım. Sabah uyandığımda annem başımdaydı. Eve nasıl geldiğimi yatağa nasıl yatırıldığımı düşündüm. Okula gitmek istemedim. Annem daha önce hiç görmediğim bir tedirginlikle dolaşıyordu evin içinde. Üç hafta süren iç kemirici zamanın sonunda Cafer'i eve getirdiler, hep aksayacak bir sağ bacakla.

Bunca olup bitenin hiçbir yerinde teyzem yoktu. Ne evde ne hastanede ne sokakta. Herkes bir merakla enişteme onu soruyor eniştemse gözlerine artık yer etmiş kanla, "Bilmiyorum," deyip başını yere eğiyordu. Cafer'in hastaneye yattığının ikinci günü polise gidildi, sorulmayan kimse kalmadı yakın uzak tanıdıklardan lakin ortalıkta yoktu. Günler sonra bizim geziye çıktığımız o pazar sabahı onun da evden dönmek üzere çıktığını öğrendik. O akşam Belçika uçağına binmişti. Kapıya gelen polisler böyle demişlerdi enişteme. Sonra sevgilisine gittiğini öğrendik, akan bir dere kurumuş gibi geldi bana, bir bahçe susuz kalmış gibi.

İKİ BOŞ ZAMAN MELEĞİ

O gece ikisi de sarhoş gibiydi, karın üzerinde süzülerek tepede buluştular. Gökte ay vardı, tek bulut yoktu. Yıldızlar karanlığın içinde kıvılcım gibi... "Gelirken taze koyun ölüleri vardı yol kenarlarında," dedi, omzunda çekirge gezdiren, yarılmış gövdelerinden sıcak buğular yükseliyordu, karın içinde kanları gölleniyordu. Öbürü sağ elinin işaretparmağıyla bir yarmulkeyi çevirip duruyordu geldiğinden beri ve çaldığı ıslığın sesi keskin ayazın ortasında çırılçıplak kalmış bu tepede absürd, acı bir neşe yaratıyordu cenaze töreninde atılan bir kahkaha gibi. Islıkla karışık boğuk bir sesle, "Kurtlardır," dedi, "iki gündür buralardalar." Kısa bir sessizlik oldu. Çekirge gezdiren ayağıyla karı eşeledi eğilip çıkan çamuru avucuna aldı kokladı, olduğu yere çöküp ıslık çalana döndü: "Son gördüğümde yangında kül olmuş o devasa ormanı bekliyordun," dedi. Bu söz bıçak gibi kesti ıslığı, yarmulke hâlâ dönüyordu. Kalçasına kadar inen siyah saçlarını sol eliyle çevirip sağ göğsünün üzerine serdi. Konuşmak istemiyordu, ama göğsünü deşmek üzere söylendiğini bildiği bu cümleden incindi. "Ben ormanı beklemiyordum," dedi, "sinmiş bir zamanı izliyordum." Çekirge gezdiren, sesinin tonunu umduğundan daha katı ve tiz buldu, ıslık çalanın ve kışkırtmasının işe yaradığına sevindi. Daha

tok bir sesle: "Bir elma ağacı vardı ormanı ikiye bölen ırmağın yamacında, benim geldiğim gece dalları salkım saçaktı. Sonra bir adam hantal, budala. Gelip asıldı uzanabildiği ilk dalına silkeledi, yeşil elmalar ağır taşlar gibi yokuş aşağı yuvarlanarak ırmağa karıştılar, hiçbirini tutamadı. Karanlığın içinde elmaların hızına yetişemeyip düşüp kalkarken maymunlar gibi görünüyordu," dedi. Çekirge bir omzundan diğer omzuna geçti, elindeki çamuru ıslık çalana doğru uzattı, "Ben çamuru ilk o gece tanıdım adamın döktüğü elmalar sayesinde ve elmanın tadını da."

Islık çalan çevirdiği yarmulkeyi ince bir hareketle avucuna aldı bir gösteriyi sonlandırır gibi cebine koydu. Sonra artık kaydı tutulamayacak zamandır içinde tuttuğu şeyi anlatmaya başladı birdenbire: "O adam ırmak üstündeki kulübesinde yaşırdı," dedi. "Çamurdan şeyler yapıp ateşte pişirir ormanın kuytularına dizerdi. Dünyada yaşayan yaşamayan her şeye akraba sanıyordu kendini. Bazen sadece bir görüntü olduğunu düşündüğüm bile oldu, senle benden daha saydam olduğunu ama sonra çamuru şekillendirmeyi bırakıp ağacı oymaya başladı, ona bunu yaptıran neydi bilmiyorum ama ne kadar mutlu ve hevesli olduğunu gördüm, gece gündüz taşıdı durdu kulübenin önüne ölü ağaç gövdelerini. Ne kadar sürdü bilmiyorum o hummalı çaba. Ben elma ağacına yaslanıp olan biteni izlerken etrafında birkaç kez dönmüştür belki de dünya, sonra tuhaf şeyler uydurdu çakmaktaşlarından, ilk kez görmüştüm o şeyleri, onlarla kazıyıp durdu ağacı, önce kabukları sıyırdı, budakları ve pürüzleri düzleştirdi, güneş altında parlıyordu dokunduğu her şey, elini attığı her nesne işini görüyordu, sanki kullansın diye yerleştirilmiştiler. Her yontunun kokusu ayrı dağılıyordu rüzgârda, ormanın içinde en dingin anlarda bile kıpırdayan gövdesiyle yorulmak bilmeksizin uç uca ek-

leyip duruyordu ahşabı. Sonunda alelade bir sabah ilk ışığın altında bir kayık çıktı ortaya, yapraklar bile irkildi birden. Taze otlar topladı karıştırıp suda dövdü, ortaya çıkan karışımla, gövdesini ovdu durdu akşama kadar kayığın, sonra başını kaldırıp süresi dolmuş gibi bakındı sağına soluna ve acıktığından olacak geldi hoyratça sarıldı o elmanın dalına. Gece olduğunda aç ve yorgun, kayığı ırmağa indirdi. İyice silikleşen gövdesiyle artık tam emin olacakken hayalet olduğuna, uyuyup kaldı yüzen kayığın ortasında. Kayık başıboş bir yaprak gibi önce kayalıklara vurdu sonra balçığa gömülüp kayboldu. Adamın bedenini, kayığın ortasında uyur hali hiç bozulmamış halde balçıktan çıkardığımda katı, içi su dolu ağırlıklı bir ağaç gövdesinden ayıramıyordum artık. Tiksintiyle bıraktım kıyıdaki otların üzerine, hâlâ tek tük elmalar yuvarlanıyordu, hiçbirisi suya ulaşamıyor, onun çürüyen bedenine takılıp kalıyordu. Ardından birkaç iri boyunlu kurt geldi cesedi kokladı sanırım beğenmediklerinden çekilip gittiler.” Ayaz kavurucuydu, ılık çalanın yüzüne bakmaya korkuyordu. Çekirge omzundan göğsüne inip içeri sokuldu, avucundaki çamuru bacaklarına silip doğruldu. “Çürüyen cesedi çakallar yukarı taşıdılar,” dedi, “kemiklerini leş kuşları sıyırdılar, iliklerini karıncalar boşalttılar. Oturup suyun akışını izledim bense sabaha kadar, nokta nokta büyüyen yüzeyi ve akışta beliren şeyin o elle tutulamayan hiçbir biçimde somutlanamayan ama varlığı her yeri kaplayan şeyin ne olduğunu düşünüp durdum.” Güldü ılık çalan, boşluğu neyle doldurmak istersen onunla doldurursun diye düşündü, bir hayal ya da gerçek fark etmez. “Adamın kulübesine ilk defa o sabah girdim,” dedi, “küçük heykellerin arasında sadece bir tanesi insana benziyordu, bir kadına. Önünde duran yarmulkeyi aldım, buraya geldim. O zaman şu altımıza serili ışıklı debdebeli şehrin yerine ormanı izliyor-

dum buradan. Çok zaman geçmeden telaş gözle görülür hale geldi, kuşlar kalktı sonra kaçabilecek fırsatı olan her şey. Bir kaplumbağa bile tüketmek için çırpınıyordu ormanı. Oturup tam buraya izledim olanı biteni, yanıp kül olanı yerine yapılanı senin omzunda çekirgeyle gelişini. Hiçbir şeye dokunmadan. Senin düşünüp de bulamadığın kaskatı zaman benim en başından beri izlediğimdi.”

Omzunda çekirge gezdiren aşağıya baktı, her yanı ışıklarla dolu, üzerinden onlarca köprü geçen ırmağın ikiye ayırdığı şehre. Bilincin bulanıklığında uçup giden, duruluğundaysa varlığı gerçekleştiren zamanı nesnenin kıpırdanışından ayırabildi. Nasıl olursa olsun boşluğu hep tamamlayan ırmağın akışındaki huydu bu.

Ve birden bulut, bir kurşun külçesi rengini ve ağırlığını aldı düşüp kaldı ahırın ortasına boğuk bir sesle. Adamcağız ahırın ortasında bulutun ve oğlunun arasında kalakaldı. Açtı ahırın kapısını boğulmamak için, ayın ışığı aralık kapıdan sokuldu içeri. Çocuk ancak görmüş geçirmiş bir adamda görülebilecek bir vakarla çıktı ahırdan. İçeriden bir urgan aldı, yerde yatan bulutun ölüsünü hayvan pisliklerini temizlemek için yapılan kanaldan sürüyüp çıkardı evin önüne...

Salyangozlar, Sandalyeler, Bulutlar, Deniz Karanfil'in ilk öykü kitabı... Cümlelerinin içerdği şiiri hemen fark edeceksiniz. Karanfil'in öykü dünyası o şiirin atmosferinden, dünyamızın bir kenara itilmiş kadim masalından geliyor. Yaşamlarını ancak düşlerin yardımıyla katlanılır kılan insanların, gri toz bulutunun içinde kendi rengini arayan filizlerin öyküleri var bu kitapta...

9,50 TL
KDV DAHİL

ISBN: 978-975-07-3659-9

